

Nämnden som ansvarar för handläggning av bostadsanpassningsbidrag

Tidpunkt för kommunernas beslut om bostadsanpassningsbidrag

Boverket publicerade i juni 2024 en rapport om bostadsanpassningsbidragen som baseras på kommunernas svar i BME 2024¹.

Enligt svaren var det

- 23 kommuner som sällan fattade beslut om bostadsanpassningsbidrag innan åtgärderna utfördes och
- 3 kommuner som aldrig fattade beslut i förväg.

Det är Boverkets uppfattning att beslut ska fattas innan åtgärderna utförs. Mot bakgrund av svaren har Boverket därför startat upp en tillsynsaktivitet och intervjuat 9 av de 26 kommunerna.

Vad intervjuerna visar

Det är ingen av kommunerna som har som rutin att aldrig fatta beslut i förväg

Vid intervjuerna framkom att alla de tre kommuner som svarat att beslut aldrig fattas i förväg i själva verket inte har en sådan rutin. En kommun uppgav att tidigare lämnad uppgift om att kommunen aldrig fattade beslut i förväg inte stämde och att kommunen tvärtom alltid fattar beslut innan åtgärderna utförs. En annan kommun uppgav att man nu ändrat sina rutiner från att aldrig besluta i förväg till att alltid, eller i vart fall oftast, besluta i förväg. Den tredje kommunen fattar beslut i förväg om bidraget överstiger ett visst belopp och ärendet därför ska föredras för nämnd.

Kommunerna som sällan fattar beslut i förväg

De kommuner som sällan fattar beslut i förväg förklarade i samband med intervjuerna att de valt att göra så för att få en smidigare och snabbare handlägningsprocess. Till exempel behöver de då inte fatta två beslut, vilket annars är nödvändigt eftersom faktura sällan överensstämmer med beviljat belopp.

Bostadsanpassningsbidragen 2023, rapport 2024:16.

Beslut ska fattas i förväg

Boverket har genom åren framhållit vikten av att skriftliga beslut om bostadsanpassningsbidrag fattas innan åtgärderna beställs och utförs, om inte sökanden ansöker om bidrag i efterhand. Även Justitieombudsmannen, JO, anser det. Sökanden och kommunen kan ha olika uppfattningar om i vilken mån bostadsanpassningsbidrag ska beviljas och för att sökanden ska kunna överklaga krävs ett skriftligt beslut. Om kommunen inte fattar något skriftligt beslut förrän anpassningen har utförts så medför det en fördröjning av en eventuell överprövning. (JO 2004-06-14, diarienummer 1739–2004 och 1740–2004, och JO 2007-06-15, diarienummer 1477–2007.)

Det finns dessutom andra skäl för att kommunerna ska fatta beslut i förväg.

Det ena är att den upplevda enigheten mellan sökanden och kommunen kan vara skenbar. Om en oenighet uppdagas först efter att anpassningen har beställts eller påbörjats kan det försätta sökanden i en svår sits. Ett annat skäl sammanhänger med att en kommun normalt inte får ändra ett skriftligt positivt bidragsbeslut till nackdel för sökanden. Om kommunen fattar ett skriftligt bidragsbeslut innan åtgärderna utförs kan sökanden känna sig trygg med vilka åtgärder kommunen anser är bidragsberättigande samt högsta bidragsbelopp.

Även vid fullmakt och oavsett bidragsform

Observera att det ska fattas skriftliga beslut i förväg även om en sökande gett kommunen fullmakt att ingå avtal med entreprenören. Likaså ska beslut fattas i förväg oavsett bidragsform (kontantbidrag, kommunalt åtagande eller begagnad anordning).

Slutsats

Utifrån vad som framgår av BME och intervjuerna finns det numera ingen kommun som har som rutin att aldrig fatta beslut i förväg. Boverket ser förstås positivt på detta.

Men det är inte heller lämpligt att ha som rutin att bara sällan fatta beslut innan åtgärderna genomförs. Det är därför viktigt att kommunerna ser över sina rutiner och tillser att beslutshandlingen följer JO:s uttalanden.

Om ni har några frågor eller kommentarer med anledning av denna skrivelse, så är ni välkomna att kontakta Boverket.

Vänliga hälsningar

Boverket